

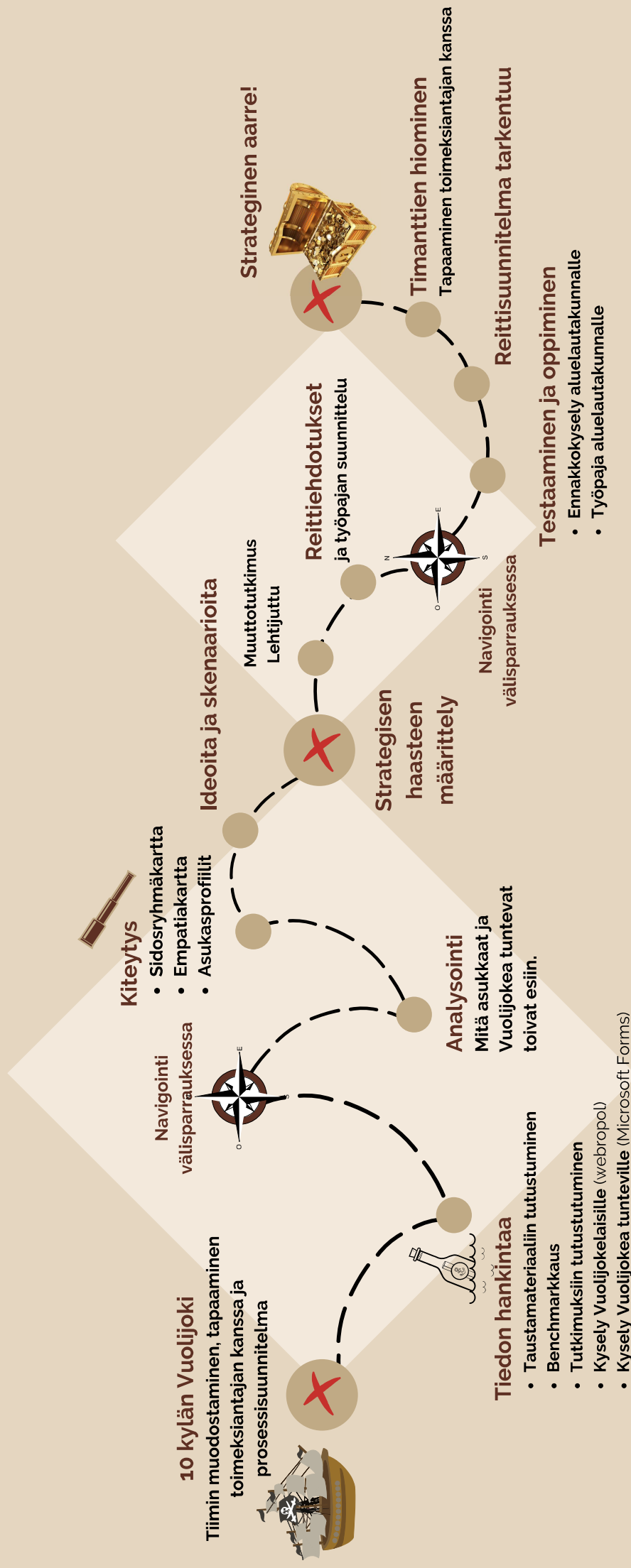

Kymmenen kylän Vuolijoki

Henna Huusko Y28024275
henna.huusko@kamk.fi

Strategian muotoutumisen askelmerkit

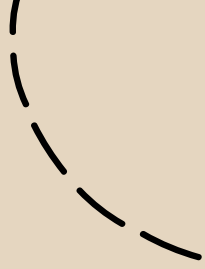

10 kylän Vuolijoki

Olipa kerran kymmenestä kylästä koostuva Vuolijoen kunta, joka yhdistettiin osaksi Kajaanin kaupunkia vuoden 2007 alussa. Liitoksella haettiin säästöjä kuntapalveluiden tuottamisessa ja tarjoamisessa väestötappiota kärsivässä kunnassa. 10 kylän asukkaat saivat liitoksen jälkeen kuntapalvelut Kajaanin kaupungin tuottamana ja alueen päätöksenteko siirtyi Kajaaniin.

10 kylän Vuolijoen asukkaat kokivat, että heitä ei huomoitu tarpeeksi osana Kajaanin kaupunkia. Alueelle perustettiin kymmenen kylän edustajista koostuva aluelautakunta, joka kehittää Vuolijoen 10 kylän aluetta ja seuraa kaupungin päätöksentekoa. **Aluelautakunnan tahtotilana oli erottautua, mutta ei irrottautua Kajaanista.**

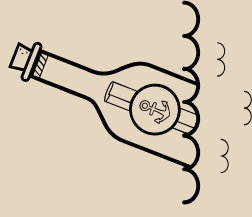
Askelmerkkejä strategiaan

Kyläläisillä ja lautakunnalla oli rutkasti ideoita ja ajatuksia alueen kehittämiseksi - Jopa niin paljon, että niihin suorastaan hukuttiin eikä ideoiden paljoudessa ehditty tarttua kunnolla mihinkään. **Aluehittämisen askelmerkit puuttuivat!** Vuolijoen aluelautakunta totesi, ettei pysty strategian kehittämiseen yksin ja Vuolijoen aluelautakunnan puheenjohtaja Tuija Kallio sekä Kajaanin kaupungin alue- ja maaseutusihteeri Sirpa Pöppönen pyysivät rohkeasti **apua Lapin Yliopiston palvelumuotoilun maisteriseikkailijoilta** Hennalta, Katrilta ja Vilmalta

Aluelautakunta toivoi, että seikkailijat toisivat konkreettisia apuvälineitä alueen palvelutason kehittämiseksi sekä työvoima-, asukas- ja kävijäpulan ratkaisemiseksi esimerkiksi **vuosikellon tai askelmerkkien** muodossa. Aluelautakunta myös toivoi, että **strategia toisi kyllien vahvuudet ja mahdollisuudet esiin me-henkeä vahvistaen.**

Tiedonhankintaa

Katri, Vilma ja Henna tarttuivat innolla uuteen haasteeseen ja aloittivat seikkailun **benchmarkaamalla** Suomen muiden kyläyhteisöjen verkko- ja somesivuja, etsimällä tietoa kuntastrategioista sekä **keskustelemalla** Sirpan ja Tuijan kanssa saaden tietoa Vuolijoen alueen tämänhetkisestä tilanteesta ja kehittämissuunnitelmista sekä materiaaleja aikaisemmin tehdyistä kehittämisprojekteista.

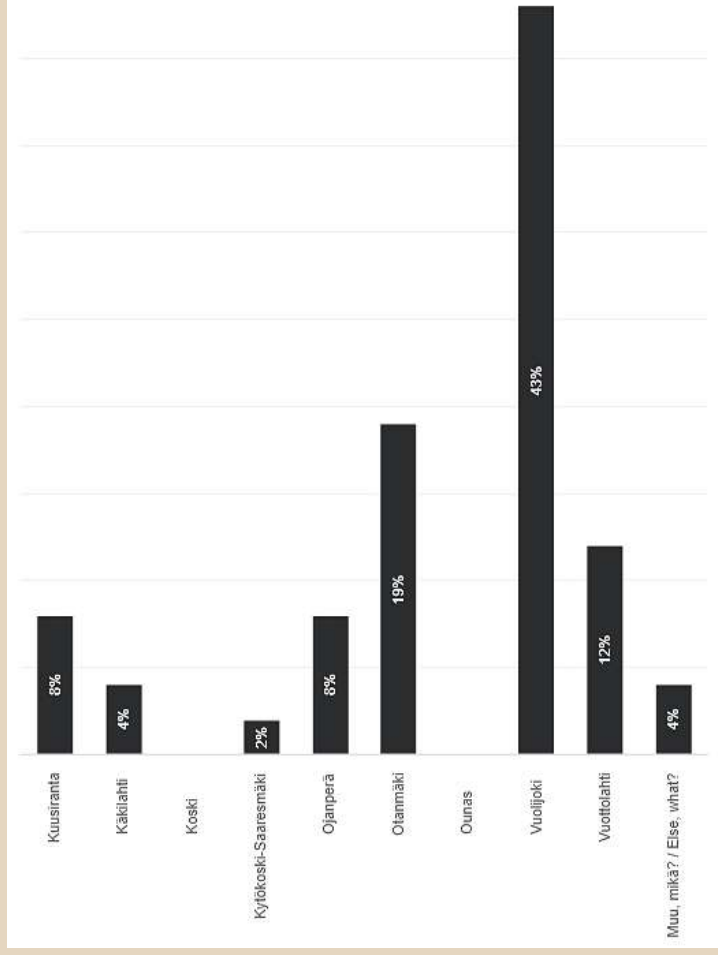
Seikkalijat hankkivat myös lisätietoa lähettämällä **Whatsapp -kyselyn Vuolijoen aluetta tunteville** sekä **Webropol -kyselyn alueen asukkaille**. Whatsapp kysely toi 11 vastausta ja alueella asuvat intoutuivat vastaamaan 51 asukkaan joukolla.

Matkan etenemistä tuki myös seikkailun aikaan julkaistu Kajaanin, Paltamon ja Sotkamon teettämä **paluumuuttotutkimus** (2022), sekä Koti-Kajaanin **lehtijuttu** "Otanmäki kaipaa satsausta" (4.5.2022). Nämä molemmat otettiin huomioon Vuolijoen alueen kehittämisstrategiassa.

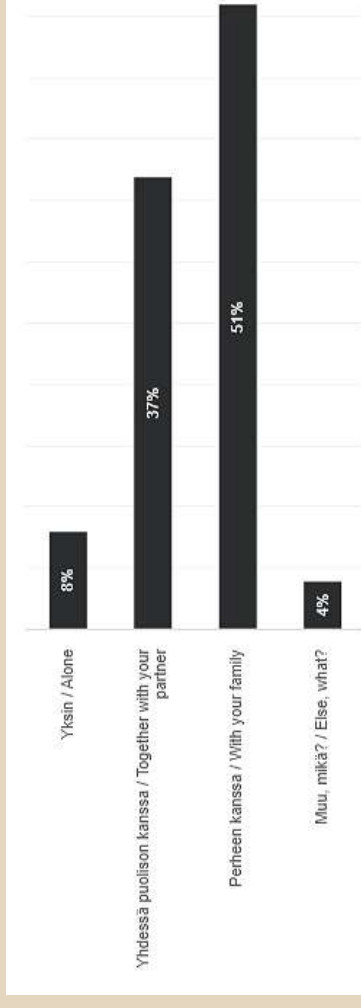
Kysely asukkaille

Suurin osa kyselyyn vastanneista asukkaista asui **Vuolijoen kylällä** ja sen jälkeen saatiin eniten vastauksia Otanmäellä ja Vuottolahdessa asuivilta. Valtaosa vastaajista asui **puolison tai perheen kanssa** ja oli asunut Vuolijoen **yli 10 vuotta**. Melkein 70% vastaajista oli joskus harkinnut muuttamista pois Vuolijoenlta.

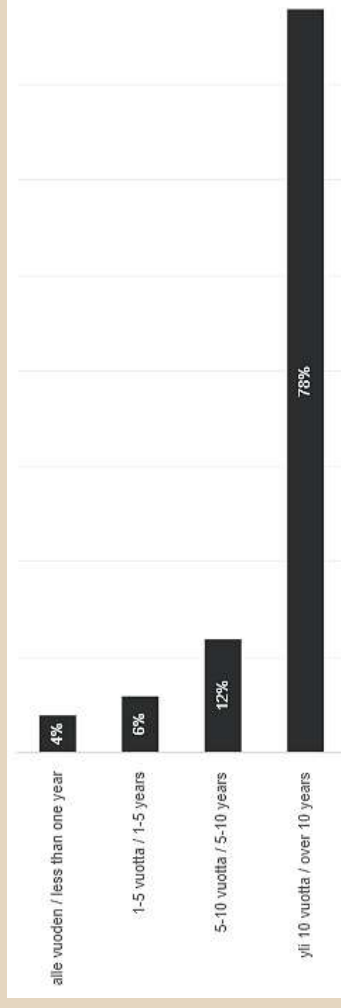
Kotikylä Vuolijoenlta:

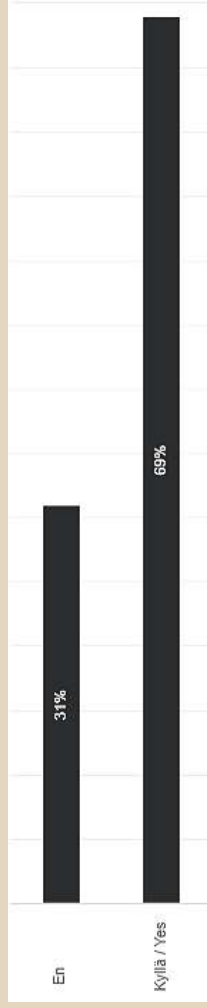
Asun:

Olen asunut Vuolijoenlta:

Oletko harkinnyt koskaan muuttavasi pois Vuolijoenlta?

Asukkaat toivat esiin

Osa kyllien asukkaista sanoi kotiutuneensa alueelle hyvin ja osa taas koki, että kuppikuntiin on välillä vaikea päästä sisälle. **Kotiutumista edesauttaisi tieto alueen tarjoamista palveluista**, tapahtumista ja harrastusmahdollisuuksista sekä mielekkään harrastuksen tai yhteisön löytäminen.

Asukkaiden mielestä **alueella vetää puoleensa luonto, vesistö, rauhallisuus ja edullinen asuminen**. Alueelta ajaa pois yksinäisyys, työpaikan tai etenemismahdollisuuksien puute, palveluiden puute, vähäiset harrastusmahdollisuudet sekä huonot liikenneyhteydet ja opiskelemaan lähtö.

Asukkaat käyttävät Vuolijoen tarjoamista palveluista eniten **kauppaa, apteekkia, postin ja matkahuollon palveluita sekä terveydenhuoltoa**. Myös grilli, kirjasto ja erilaiset harrastusmahdollisuudet tuotiin esiin.

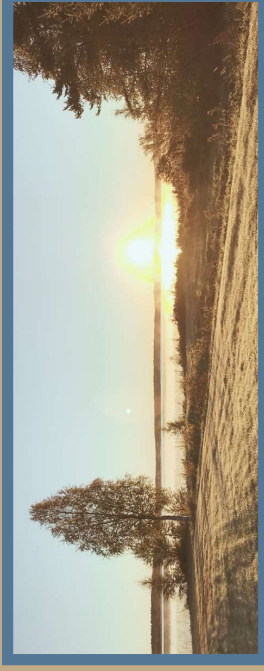
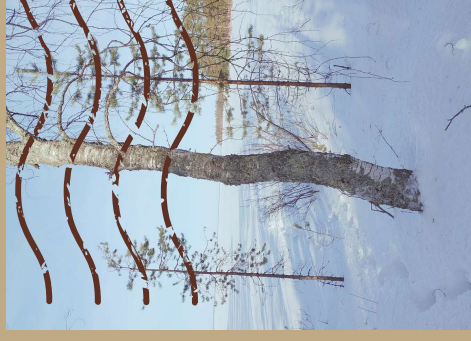
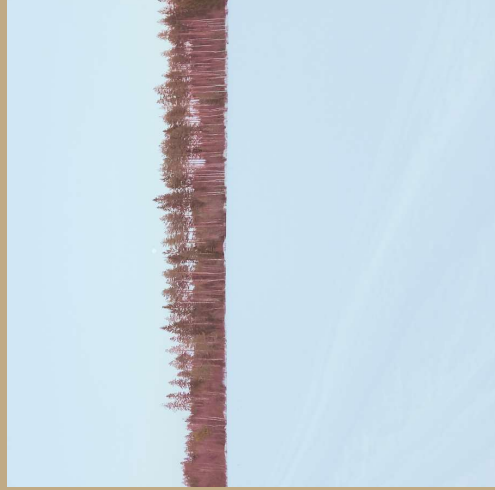
Suurin osa asukkaista on sitä mieltä, että yhteisöllisyyttä löytyy, talkoohenkeä on ja apua saa aina tarvittaessa. Pieni osa vastanneista haukkui Vuolijokea sisäänpäinkääntyneeksi paikaksi, jossa juoruillaan ja haukutaan toisia sekä vedetään häntää eri kyllien välillä. Osa vastanneista sanoi, että yhteisöllisyyttä kyllä löytyy, mutta ei ole itse kiinnostunut siitä. **Iso osa vastanneista toivoi lisää yhteisöllisyyttä ja uusien asukkaiden ottamista aktiivisemmin mukaan osaksi yhteisöä.**

Asukkaat kuvailivat Vuolijokea rauhalliseksi ja hiljaiseksi paikaksi, jossa luonto, metsä ja vesistöt ovat lähellä. **Vuolijoella lumoavat maaseudun kauneus sekä leppoisa, viihtyisä, mukava ja turvallinen ilmapiiri**. Vuolijoen asukkaat koetaan ystävälliseksi, aktiiviseksi ja eloisiksi.

"Paras paikka Vuolijoella"

-vastauksissa korostuivat
luonto ja ulkoilu.

Vuolijoki

Vuolijokea tuntevat toivat esiin

Vuolijokea tuntevat toivat esiin, että **Vuolijoki on kaunistaa maalaismaisemaa, jossa voi kokea aitoa luonnonrauhaa, hiljaisuutta ja kiireettömyyttä**. Pieni, hiljainen taajama Kajaanissa on helmi, josta löytyy harvinaista yhteishenkeä ja aktiivisuutta. **Alue Oulujärven rantoihin on pala kauneinta Suomea**. Se on piskuisen, laajalle levinnyt paikka, jossa on hyvä työllisyysaste ja siellä on jo otettu huomioon tulevaisuuden työskentelymahdollisuudet. **Toisaalta alue koetaan olevan kaukana, erillään**, ja siellä vallitsee katoavan kylän tunnelma. Rakennukset ränsistyvät ja alueella asuu vain juoppoja ja ikäihmisiä.

Alueelle muuttoa voisi harkita, jos tarjolla olisi mielekästä työtä, etätyöskentelymahdollisuuksia, riittävästi kulttuuritarjontaa sekä luonnonläheisyyttä ja hyvät kulkuyhteydet. Edullinen asuminen, talo Oulujärven rannalta tai puoliso houkuttelisivat muuttamaan alueelle. **Itse lämmitetty sauna, mökki Oulujärven rannalla tai kauniit luontoretket houkuttelisivat teleporttaamaan itsensä alueelle.**

Tulevaisuuskuviissa Vuolijoki on elävä, luonnonläheinen alue, joka on saanut lisää yrittäjyyttä ympärilleen. Se on aktiivinen alue, jossa koulu ja päiväkotit ovat toiminnassa. Toisaalta se voi olla hiljainen kylänraitti, joka on pysynyt ennallaan, yrityksiä on lopettanut ja tuulivoimalat aiheuttavat huolta.

Kainuun paluumuuttajat ja Otanmäkeläiset kertoivat...

...jos työtä olisi tarjolla tai siitä olisi enemmän tietoa, olisi muutto Kainuuseen houkuttelevampaa.

Paluumuutto onnistuu helpoiten lähikaupungeista?
(Oulu, Kuopio...)

yli 1/3 omistaa vapaa-ajan tai muun kiinteistön jossakin päin Kainuuta.

Paluumuuton kannalta ratkaisevimpia asioita ovat oma ja puolison työ, luonnonrauha, liikuntamahdollisuudet, tuntee jo entuudestaan ihmisiä sekä turvallisuus ja terveyspalvelut.

2/3 poismuuttaneesta seuraa työpaikkatarjontaa Kainuussa.

4/5 vastaajista käy entisessä kotikunnassaan vähintään silloin tällöin.

Entiseen kuntaan liittyviä asioita seurataan ensisijaisesti tuttavien ja ystävien avulla, mutta myös valtakunnan uutisista, paikallislehdestä ja kunnan somekanavista.

Muutto vakituisesti johonkin päin Kainuuta houkuttelee 1/4 poismuuttanutta.

"Otanmäen katuvalaistus uusitaan, kuntopoluista ja harrastuspaikoista pidetään huolta..."

"Otanmäkeläiset ovat yllpeitä kylästään"

"Rakennetaan Frisbeegolf-rata talkoovoimin..."

"Oma uimaranta olisi kiva..."

Muuttajien houkuttelemiseksi toteutettavan viestinnän suunnittelussa tulee huomioida sävyerot ja kuntien eroavaisuudet:

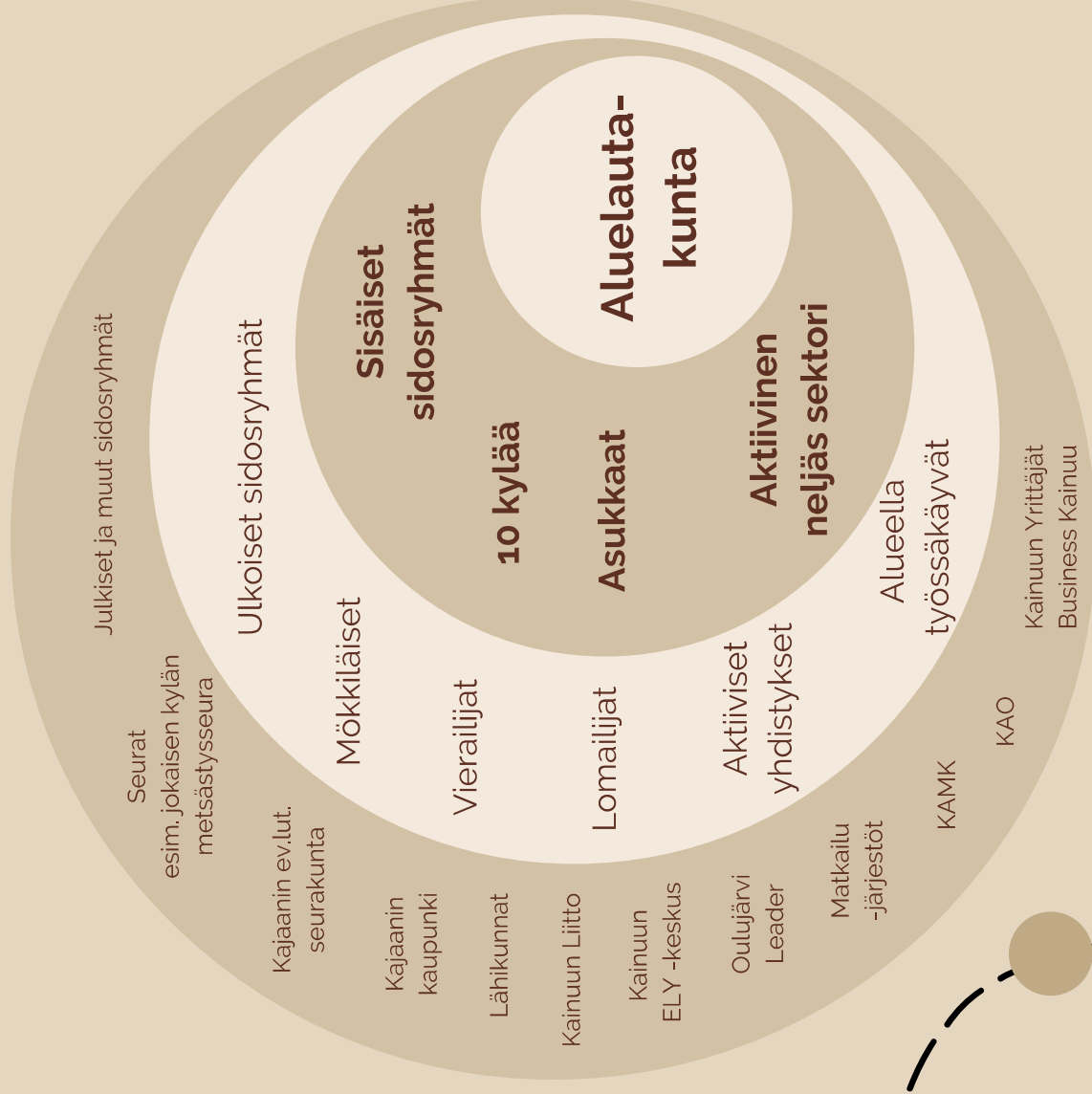
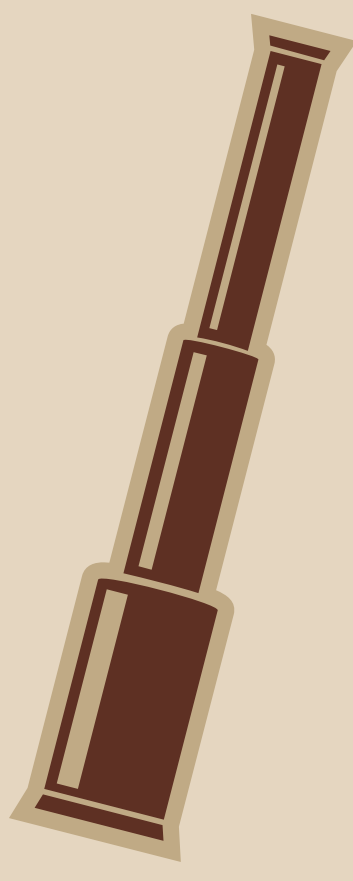
joitakin kiinnostavat metsästys, kalastus ja eräily, toisia marjastus ja sienestys...

...erot harrastusmahdollisuuksissa ja kuntapalveluissa....

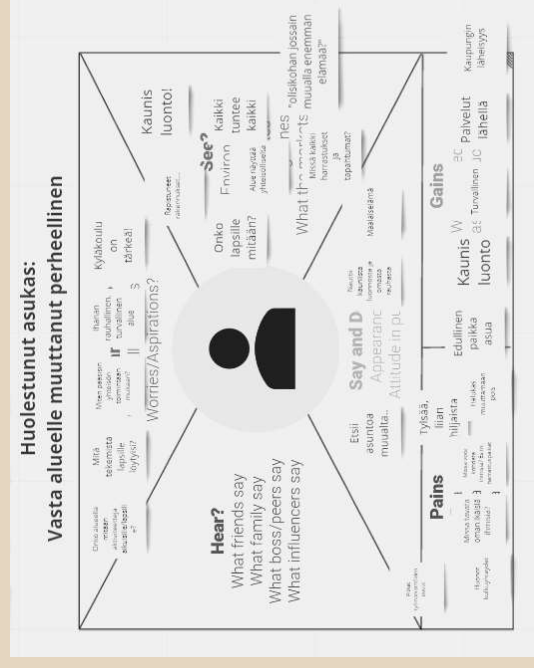
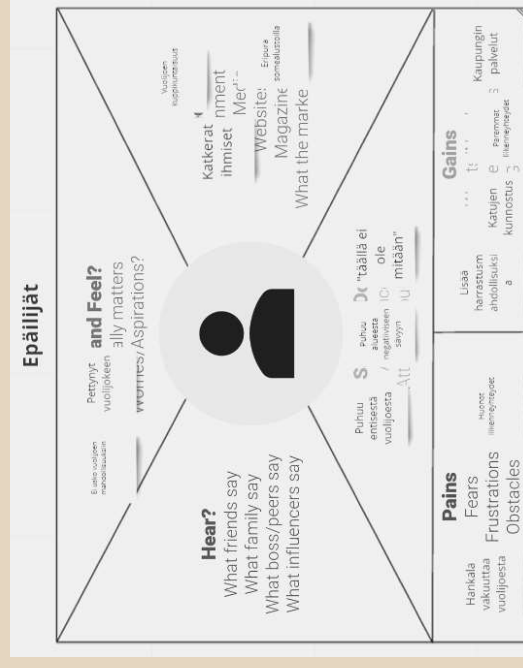
Sidosryhmäkartta

Seikkailijat määrittivät kaiken aineiston ja ideoinnin pohjalta sidosryhmäkartan, empatiakartan sekä alueen asukasprofiilit antamaan suuntaa strategian muotoilulle.

Sidosryhmäkartta osoitti strategian kehittämisen kannalta **keskeisimmät asiakkaat**, joiden tarpeet ja toiveet oli huomioitava.

Empatiakarttojen avulla

Asukaspörfiilit

Tyytyväiset

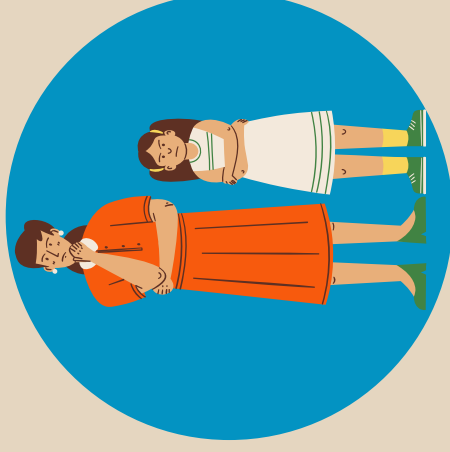
Potentiaaliset

Epäilijät

Huolestuneet

Tyytyväiset

"Vuolijoki on paras paikka asua"

Tyytyväisille asukkaille Vuolijoki on koti, jonne he ovat juurtuneet. He ovat ylpeitä asuinpaikastaan ja ylistävät mielellään sen kauneutta, rauhaa ja yhteisöllisyyttä. He ovat innokkaita aktiiveja, jotka osallistuvat mielellään talkootoimintaan.

He toivovat Vuoljoen parasta ja ovat huolissaan palveluiden pysyvyydestä. Tyytyväiset asukkaat haluaisivat päästä hyödyntämään innokkuuttaan ja jakamaan ideoitaan enemmän!

Potentiaaliset

"Mitäköhän Vuolijoelta löytyisi?"

Potentiaaliset asukkaat ovat kiinnostuneita Vuolijoen tarjoamista mahdollisuuksista ja kuulisivat mielellään lisää alueen tarjonnasta. He arvostavat luonnonrauhaa ja maalaisidylliä sekä tulisivat mielellään käymään Vuolijoella erilaisten aktiviteettien ja tapahtumien merkeissä. Erityisesti alueella lomailu kiinnostaa.

Ränsistyneet rakennukset eivät kuitenkaan houkuttele. Potentiaaliset asukkaat eivät myöskään saa tarpeeksi tietoa siitä, mitä Vuolijoella olisi heille tarjota.

Epäilijät

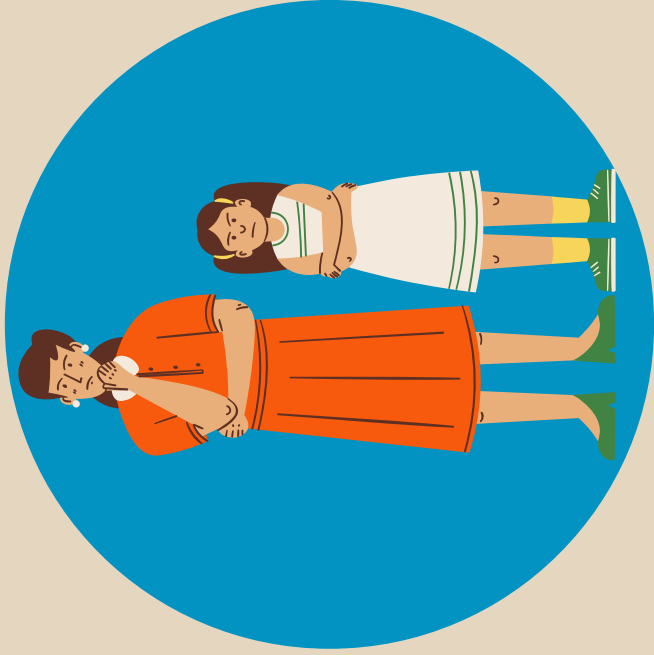
"Täällä ei ole yhtään mitään"

Epäilijät ovat asuneet Vuolijoella kauan aikaa, mutta ovat pettyneet Vuolijokeen eivätkä usko sen mahdollisuuksiin. He eivät koe aluetta yhteisöllisenä ja etenkin kuppikuntaisuus häiritsee.

He puhuvat Vuolijosta usein negatiiviseen sävyyn mainiten huonot liikenneyhteydet, "syjäkyläisyyden" ja palveluiden vähyyden.

Epäilijät voisivat tarjota paljon kehitysideoita Vuolijoen toimintaan.

Huolestuneet

"Olisikohan jossain muualla enemmän?"

Huolestuneet ovat uusia vuolijokelaisia, jotka arvostavat alueen yhteisöllisyyttä, turvallisuutta ja rauhaa. Edullinen asuminen ja kyläkoulu ovat heille tärkeitä.

He ovat kuitenkin huolissaan harrastusten ja aktiviteettien vähäisyydestä. Epävarmuutta aiheuttaa myös kohtaamispaikkojen niukkuus ja yhteisöllisyyden löytäminen. He harkitsevat poismuuttoa alueelta varsinkin, jos lapsille ei löydy toimintaa.

Nostoja ideoista ja skenaarioista

Seikkalijat työstivät strategiaa eteenpäin **brainstormaamalla**, viemällä uusia ajatuksia **iteratiiviselle ideaseinälle**, luomalla erilaisia **skenaarioita** sekä **keskustelemalla** ja vaihtamalla aktiivisesti ajatuksia erilaisista mahdollisuuksista.

Asuminen & työskentely:

maallemuuttokoordinaattori,
kyläkummi, lähiruokapiiri,
kyläpalvelubrändi,
vuokrataan tyhjiillään olevat talot,
"Avaimet käteen" -ratkaisulla
etätyöntekijäksi
(tontti, talo, etäyhteydet),
omavaraisuuskokeilut,
yhteisöasuminen,
bioenergiset/uudet
asumisratkaisut

Matkailu:

Luontomatkailuhotelli,
lintubongausmatkailu,
risteilyt Ärjänsaareen,
kaivosalueen
hyödyntäminen -
elämysmatkailu,
vesistömatkailu,
metsästysmatkailu &
pyörämatkailu

ICT, pelit & muut:

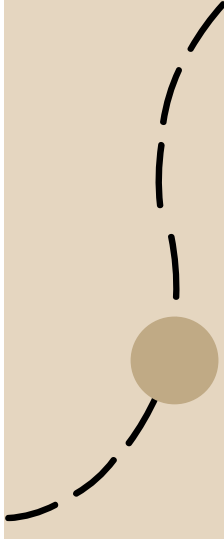
alueelle oma rautiovaunu,
kymmenen tikkua laudalla,
etäyhteydet yhdellä
sopimuksella, 10 kylän 10
ottelu,
omat verkkosivut ja
palvelut esille

Tarinat, testit:

"Annoin pikkusormen,
se vei koko käden!"
"Testaa mikä kylä käy
sinulle parhaiten!"

Sloganit:

"Joka sormelle jotakin!"
"**Kajaanin aikavyöhykkeellä on 2 tuntia
enemmän - Vuolijoella ei ole kiire
mihinkään!**"

Skenaarioiden testaus työpajassa

Seikkailijat järjestivät Vuolijoen aluelautakunnalle **etätyöpajan skenaarioiden testausta ja täydentämistä varten**. Työpajassa esiteltiin kyselyjen tulokset ja määriteltiin asukasprofiilit, joissa käytettiin "Kuinka voisimme" -menetelmää erilaisten kehittämistoimenpiteiden tunnistamiseksi. Aarrekarttapohjan avulla tunnistettiin yhdessä alueen aarteita erilaisiin toimenpiteisiin, keskusteltiin ja valittiin skenaarioista merkittävin. Työpajaan osallistuvat vastasivat myös **ennakkokyselyyn**, joka antoi tarkemmat suuntaviivat workshopin aiheen rajaukselle. Työpajassa testattavat skenaariot olivat:

1. DIGITAALINEN PALVELUKARTTA

Kajaanin kaupungin verkkosivuille kehitetään uusi digitaalinen palvelukartta, jossa näkyy Kajaanin kaupungin taajamien palvelutarjonta. Julkaistaan palveluista ja tapahtumista 4 kertaa vuodessa ilmestyvä tapahtumalehti.

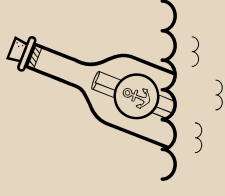
2. KOHTAAMISPAIKKOJA ERI ASUKASRYHMILLE > NUORET JA HARRASTUSTOIMINTA

Missä kyläläisten yhteinen olohuone voisi olla? Yhteinen tekeminen? Nuoret mukaan aluelautakunnan toimintaan! Miten voitaisiin huomioida alueelta opiskelemaan lähteneet?

3. UUDET ASUKKAAT Tervetulleiksi > ME-HENKI

Kuunnellaan oikeasti asukkaita ja otetaan heidän tarpeensa aktiivisesti huomioon toiminnassa. Otetaan uusia kehitysideoita vastaan. Huomioidaan uusi asukas > uudelle asukkaalle tarjotaan tietoa alueen palveluista Kajaanin kaupungin palvelukartan avulla sekä listaamalla erilaisia toimivia seuroja ja yhdistyksiä joihin pääsee heti mukaan!

Ennakkokysely työpajaa varten

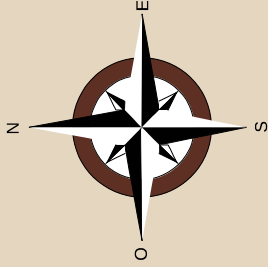

Vuolijoen aluelautakunnan jäsenille lähti ennen työpajaa vastattavaksi kysely, jossa he kuvailivat 10 kylän Vuolijoen olevan kaunis, luonnontäheinen paikka Oulunjärvellä, jossa on puhdasta ja riittävästi väljyyttä olla ja elää. **Yhteisöllisyys ja sisukkuus ovat heidän merkittäviä ominaisuuksiaan.** Liikuntapalvelut-, koulu- ja terveydenhuolto toimivat. Myös työpaikkatilanne on alueella varsin hyvä.

Suuria **onnistumisen tunteita on koettu varsinkin valokuidun saamisessa ja kyläkoulun jatkamispäätöksessä.** Vanhusten palveluysikön toiminta jatkuu uuden yrittäjän myötä. Uusia lapsiperheitä on muuttanut alueelle ja medianäkyvyyttä on saatu eri luonto- ja matkailukohteiden kautta. Uusia tapahtumia järjestetään vuosittain.

Lisää aktiivisuutta kuitenkin tarvitaan lasten ja nuorten toiminnan kehittämiseen sekä yhteistyötä eri yhdistysten ja seuratoimijoiden kanssa. Medianäkyvyyteen sekä alueen matkailukohteiden ja luontoreittien hyödyntämiseen kaivataan uusia kehittämistoimenpiteitä tai -hankkeita.

Toimenpiteiden pääpaino tulisi kohdentaa alueen imagon kehittämiseen, joka tarvitsee nuorennusteikkauksen. Alueelle tarvitaan uusia asukkaita ja uudet yritykset luovat työpaikkoja. Alueen asukkaille pyritään tarjoamaan mielekästä tekemistä vapaa-ajalle ja nuoret halutaan aktiivisesti mukaan kehittämistyöhön.

Strategisen haasteen uudelleen määrittelyä

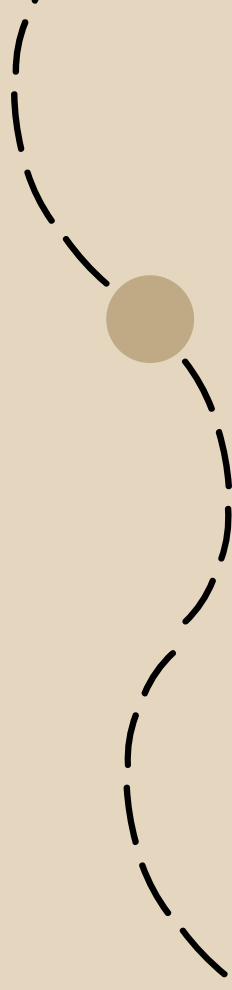
Valtavassa tietotulvassa seilatessaan ja asiaa joka suuntaan tähystäessään seikkalijat hoksasivat, että kuntaliitoksen mukanaan tuomaa uutta identiteettiä ja imagoa ei ollut määritetty ja luotu yhdessä kylälaisten kanssa eikä kyläläisiä ollut otettu tarpeeksi huomioon kaupungin vetovoimatyössä.

Uudeksi strategiseksi haasteeksi määrittäykin 10 kylän identiteettikriisin ratkaiseminen ja uuden Kajaanilaisen identiteetin luominen.

"Jos kunta ei ota vetovoimatyössään huomioon kunnan nykyisiä kuntalaisia, ei vetovoimassa ole vetoa eikä voimaa. Jos he nimittäin eivät koe kuntaansa houkuttavana, eivät sitä koe ulkokuntalaisetkaan. Siitä pitää nykyajan sosiaalinen media huolen."

"Jotta uudella kunnalla olisi hyvät edellytykset kasvaa ja kehittyä, on uuden identiteetin määrittely otettava uusien kuntalaisten itsensä haltuun."

<https://heikkiuutinen.wordpress.com/2015/06/12/kuntabrandin-syvin-olemus/>

Strategia uuden identiteetin kehittämiseksi

Seikkalijat piirsivät Vuolijoen aluelautakunnalle **strategiakartan**, johon määriteltiin askeleita palvelutason kehittämiseen, asukas- ja kävijäpulan helpottamiseen, kylien vahvuuksien esiin tuomiseen, me-hengen kasvattamiseen sekä Kajaanilaisen identiteetin rakentamiseen. **Painopisteenä on Vuolijoen vahvuuksien tunnistaminen ja markkinointi sekä sitä kautta yhteisen identiteetin rakentaminen.** Askeleet etenevät alueen itsenäisistä tehtävistä kohti suurempia päätöksiä.

Retken valmistelu

1

Digitaalinen palvelukartta

2

Me-henki ja

vaikuttamismahdollisuudet

3

Uudistunut asuinympäristö

5

Yhteistyössä on voimaa

4

Retken valmistelu

1

Määritellään selkeitä tehtävänkuvia ja tavoitteita sekä palastellaan kehittämistoimenpiteet tarpeeksi pieniksi palasiksi

- Alue- ja maaseutusihteeri ei ehdi eikä voi tehdä yksin kaikkea:
 - **Määritellään tehtävänkuvat aluelautakunnan jäsenille tai ryhmille aluesihteerin tueksi**
 - esim. tapahtuma- ja harrastekoordinaattori, viestintäkoordinaattori, hankekoordinaattori, palautekoordinaattori, asukaskoordinaattori uusien asukkaiden tueksi ja asuntojen vuokraustoimintaan
 - Jaetaan tehtäviä innostuksen ja kiinnostuksen mukaan, ketään pakottamatta
 - **Tehtävien määrittely selkeyttää toimintaa, lisää sitoutumista ja innostusta kehittämiseen!**
- Tarjotaan jatkokehittämisen tueksi strategisen palvelumuotoilun kurssilla tuotetut materiaalit ja menetelmät
- Toteutetaan **työpajoja ja kyselyjä** asukkaille eri teemoilla ja kohderyhmillä
 - esim. 10-kylän aarrekartta-työskentelypohja

Käydään keskustelua ja tehdään aktiivista yhteistyötä Kajaanin kaupungin kanssa toivotuista kehittämistoimenpiteistä.

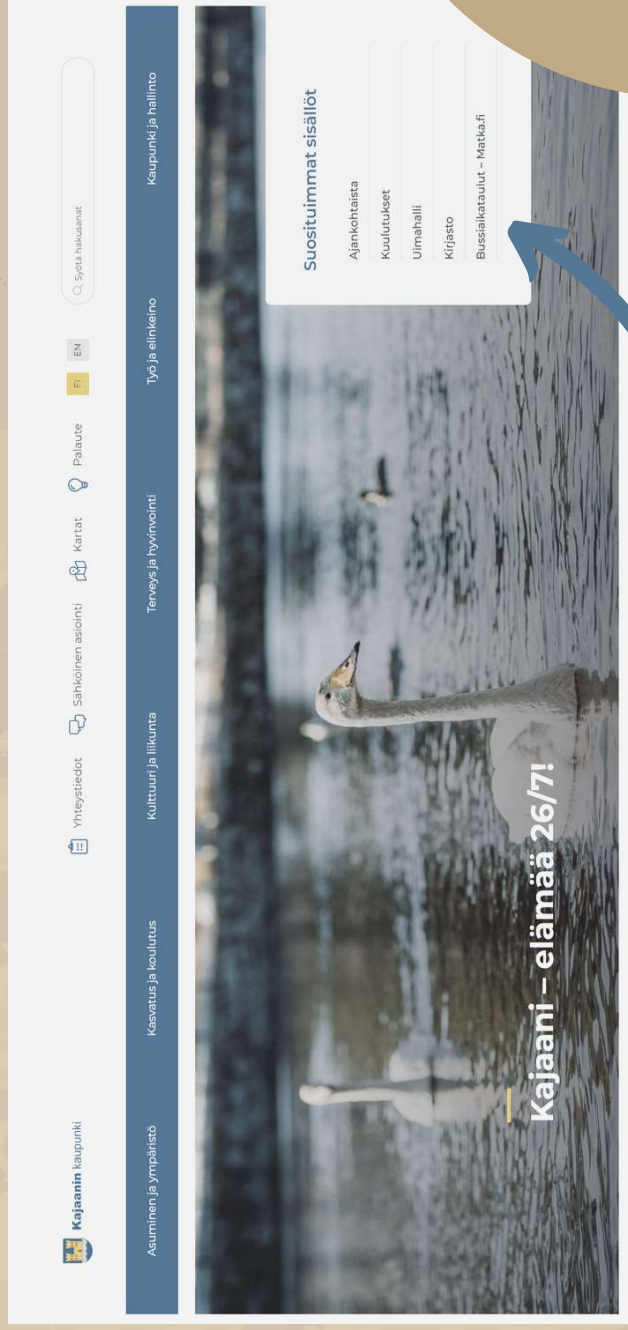
2 Digitaalinen palvelukartta

Tuodaan Vuolijoen alueen palveluja, tapahtumia sekä harrastusmahdollisuuksia aktiivisesti esiin Kajaanin kaupungin sivuilla

- Nimetään Vuolijoen alueelle **tapahtuma ja harraste -koordinaattori**, jolta saa apua tapahtumien suunnittelussa ja markkinoinnissa (valitaan aluelautakunnan jäsenestä tai kiinnostuneesta kyläläisestä)
- **Ideoidaan** kyläläisten kanssa aktiivisesti erilaisia **tapahtumia** ja **uusia harrastusmahdollisuuksia**, erityisesti **lapsiperheille** ja **nuorille** sekä **alueella vieraileville** (aktivoitettiin/metsästysmatkailumahdollisuudet)
- Hyödynnetään tapahtumien ja luontokohteiden markkinoinnissa jo nyt käytössä olevia kanavia: **Tapahtumien Kainuu -sivu**, mihin kenellä tahansa on mahdollisuus rekisteröityä ja luoda ilmoituksia,
- Kehitetään Kajaanin kaupungin verkkosivuille **digitaalinen palvelukartta** - uusi kohtaamispaikka, joka hyödyttää koko Kajaanin kaupunkia maaseututaajamineen > Hyödynnetään hankkeita projektin toteuttamisessa, esim. Kainuun alueella alkamassa uusi digikartta -hanke, osallistutaan imagoa ja markkinointiviestintää vahvistaviin kehittämistoimenpiteisiin.
- **Palvelukartta on interaktiivinen työkalu elinvoimaisuuden kehittämiseen ja palautteen antamiseen.**

Digitaalinen palvelukartta

Digitaalinen palvelukartta

Vuolijoen kylän palvelut löytyvät tällä hetkellä Kajaanin kaupungin sivuilta pitkän polun päästä ja ovat vaikeasti löydettävissä! Työ ja elinkeino > Maaseutupalvelut > Kajaanin kaupungin kylät.

Digitaalinen palvelukartta voisi olla myös koko Kainuun aluetta koskeva **kainuu.fi** -sivulla ja jokainen Kainuun kunta linkkasi saman digikartan omille sivuilleen.

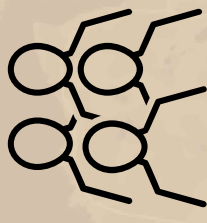
Digitaalinen palvelukartta löytyy kätevästi heti Kajaanin kaupungin verkkosivujen etusivulta, näkyvältä paikalta. Palvelukartta tuo kokoavasti esiin koko Kajaanin kaupungin tarjonnan kartalla: Karttaan voi rastittaa näkymään koko Kajaanin tai vain jonkun tietyn alueen Kajaanista sekä haluamansa sisällöt:

Kartasta löytyy mm.

- Tapahtumat
- Harrastusmahdollisuudet
- Luonto- ja retkeilykohteet
- Elämysaktiviteetit
- Majoitusvaihtoehdot
- Palvelut
- Seuratoiminta
- Asumiseen liittyvät palvelut
- Tontti- ja peltopörssi
- Alueella toimivat yritykset
- Palautelomake

Me-henki ja vaikuttamismahdollisuudet

3

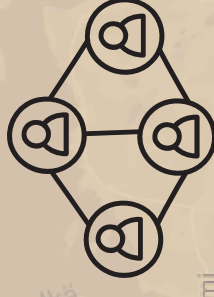
Luodaan Me-henkeä kuuntelemalla asukkaita aktiivisesti ja ottamalla heidän toiveitaan huomioon kehittämässä. Kannustetaan positiiviseen puheeseen eri kanavissa ja ryhmissä. Tehdään yhdessä tapahtumia ja harrastusmahdollisuuksia!

- **Kyläläiset itse vastuussa maineen kiirimisestä ja alueen kehittymisestä!** > Positiivinen puhe sosiaalisessa mediassa
- **Asukastarinoiden jakaminen** > houkuttelevat asumaan alueelle
- **"Kyläkummitoiminta"** > Paikalliset asukkaat uusien asukkaiden tukena alueelle sijoittumisessa
- **Aktiivisuus järjestämisessä** > Lapsiperheiden vanhemmat/nuoret vetämässä harrastekerhoja? Uimarantojen kehittäminen yhdessä?
- **Uudet tapaamispaikat** ja kohtaamismahdollisuudet kyläläisille, sinne missä muutenkin liikutaan
- **Kylävierailut** > ajankohtaiset teemat ja hyvät tarjotut kävijöiden houkuttelemiseksi
- **Kutsutaan** Kajaanin kaupungin virkamiehiä tutustumaan alueeseen ja sen potentiaaliin
- **Kannustetaan nuoria mukaan** aluelautakuntatyöhön ja vaikuttamiseen > Mitä haluaisit harrastaa?

Kysely / äänestys kyläläisille > Mihin toimenpiteeseen tartutaan ensin?

Yhteistyössä on voimaa

4

Etsitään aktiivisesti yhteistyökumppaneita ja markkinoidaan kylien mahdollisuuksia Kajaanin harrastustoimijoille sekä mahdollisille uusille yrittäjille

- **Etsitään hankeyhteistyökumppaneita aluekehittämiseen**
 - esim. pyöräily-, vesistö- ja metsästysmatkailun kehittämishankkeet > uudet pyöräilyreitit
- **Sopivan pienet ja ytimekkäät hankkeet** > pienillä teoilla askel kerrallaan eteenpäin
 - mahdollista hallinnoida hanketta itse / osallistua alueella toteutettaviin kehittämishankkeisiin
- **Vinkataan yrittäjähenkisille Vuolijoen alueen mahdollisuuksista** ja ohjataan hakemaan tukea uuden yrityksen perustamiseen.
 - Aktivoidutaan mm. Kainuun Yrittäjät ry:n/Business Kainuu -asiantuntijaryhmien kanssa.
 - Kannustetaan ja tuetaan yrittäjyyttä
 - Vähennetään talkootöitä > etsitään uusia yrittäjiä toteuttamaan palvelu ja ostetaan tapahtumatyöt/palvelut olemassa olevilta mikroyrittäjiltä
- **Kajaanin kaupungissa toimivien seurojen houkuttelu Vuolijoen alueelle**
 - esim. loistavat melonta-, pyöräily-, retkeily- ja hiihtoreitit, lintubongaus, erilaisia mahdollisuuksia urheiluseuroille

Uudistunut asuinympäristö

5

Edistetään uutta identiteettiä Kajaanin kaupungin kasvukeskuksena!

- **Uudistuneeseen identiteettiin sopivat tienvarsimainokset/kyltit pääteiden varsilla** > kuva, joka viittaa aitoon asumiseen alueella
- **Tiestön kehitys** > Hyvät ja nopeat kulkuyhteydet Kajaaniin ja ympäri Kainuuta
- **Tietoliikenneyhteyksien kehitys** - Älykkäät järjestelmät ja etätyö
- **Kajaanin kaupungin tonttipörssi** > Loistavia, edullisia rakennuspaikkoja maaseudun rauhassa, lähellä luontoa ja kuntapalveluita, hyvien tietoliikenneyhteyksien äärellä > valmiit talopakettit sopimuskumppaneiden kanssa?
- **Helppoa asumista vuokralla** > uusissa/kunnostetuissa kerros- ja rivitaloissa tai tyhjillään olevien omakotitalojen vuokrausta
- **Tuulivoima** > Edullista ja omavaraista sähköä!
- **Töitä tarjolla** > monipuolisia mahdollisuuksia yrittämiseen, töitä tuotannon parissa jne.
- **Peltopörssi** viljelijöille > kaikki olemassa olevat, tuottavat pellot aktiiviseen viljelyyn ja lähelle talouskeskusta

Strategian arvo

Strategia auttaa kertomaan mitä me ollaan ja mitä me teemme!

- Tuo kaikkien kyllien vahvuudet yhteen - auttaa aluelautakuntaa määrittämään yhteistä ja yhtenäistä identiteettiä
- Palvelukartta on aktiivinen työkalu elinvoimaisuuden kehittämiseen ja toimii viestintäkanavana niin alueen sisällä kuin ulkoisestikin
- Palvelukartta kasvattaa me-henkeä toimien kohtauspaikkana eri sidosryhmien välillä
- Helpottaa yhteistyötä Kajaanin kaupungin ja eri organisaatioiden kanssa
- Tukee yrittäjyyttä

Haapavaara

Lokikirjan muistiinpanoja...

Varaa strategian kehittämiseen aikaa

Case tehtävänanto oli todella iso ja laaja ja toimeksiantajaan sekä aineistoon perehtyminen vaati tiimitä paljon aikaa.

Olisimme tarvinneet enemmän aikaa eri sidosryhmien osallistamiseen ja mm. kuntapäätäjien haastattelut jäivät nyt tekemättä.

Seilaa rohkeasti vieraille vesille ja katso kauemmas!

Strategisen prosessin lopputulos ei vastaa välttämättä toimeksiantajan alkuperäisiä odotuksia ja prosessi on saattanut synnyttää täysin uudet tavoitteet.

Kysy ja navigoi

- Strategiaa kehittäessä erityisesti
- sidosryhmiltä kysyminen on todella tärkeää ja tuo paljon sellaista tietoa, jota ei välttämättä toimeksiannon alussa ole ollut.
- Uusi tieto voi määrittää strategisen suunnan uudelleen.

Strategian arvo tulee esiin vasta sitten, kun se sadaan käytäntöön...

Työmme tulokset toimivat hyvänä lähtökohtana jatkotoimenpiteiden aloittamiseen ja todellinen arvo näkyy kenties vasta aikojen päästä.

Vinkit seuraaviin seikkailuihin:

- **Aarrekarttapohja**
 - työpajatyöskentelyyn, esim. asukas- ja aluelautakunnan innovointitapaamisiin
- **Sidosryhmäkartta**
 - esim. tapahtumakehittämiseen
- **Empatiakartta**
 - esim. asukkaiden tarpeiden ymmärtämiseen
- **Asukasprofiilit**
 - esim. nuorten asukasprofiilien tunnistamiseen

Strateginen aarrekartta

Aarteet

Esteet

Ruori

Strategiset suunnat

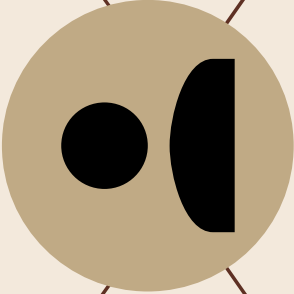

Sidosryhmäkartta

Empatiakartta

Mitä ajattelee ja tuntee? Mitkä asiat todella merkitsevät? Huolet? Toiveet?	Mitä näkee? Ympäristö? Sosiaalinen media? Verkkosivut? Lehdet? Kauppojen tarjonta?
Mitä kuulee? Ystävien mielipiteet? Perheen ajatukset? Mitä pomo/työtoverit sanovat? Vaikuttajien kertoma?	Mitä sanoo ja tekee? Ulkonäkö? Julkinen asenne ja mielipiteet?
Kipukohtat Pelot Turhautumat Esteet	Tavoitteet Mitä haluaa / tarvitsee Onnistumisen mittarit Lopputavoite

Asukasprofiilit

Nimi

Mitä sanoo

Perhesuhteet

Miltä näyttää / kuva

Harrasteet, arki ja ajankäyttö

Nostoja empatiakartasta

Lähteitä:

Vuolijoen aluelautakunnan antaman aineistot, esim. Vuolijoen aluelautakunnan ulkoinen arviointiraportti (2019), tilastoja alueen väestönkehityksestä, aluelautakunnan kehittämissstrategia-suunnitelma ja viestintäsuunnitelma.

Koti-Kajaani, "Otanmäki kaipaa satsausta" (4.5.2022)

Kajaanin, Paltamon ja Sotkamon paluumuuttotutkimus 2022: <https://www.kajaani.fi/tiedostot/kainuun-paltamon-ja-sotkamon-paluumuuttotutkimus-2022-pdf/?1651062785>

Kajaanin kaupungin verkkosivut: <https://www.kajaani.fi/tyo-ja-elinkeino/maaseutupalvelut/kymmenen-kylan-vuolijoki/>

Kuntabrändin syvin olemus -blogi: <https://heikkiuutinen.wordpress.com/2015/06/12/kuntabrändin-syvin-olemus/>

**10 kylän seikkailijat
kiittävät!**

